

Έγγραφο συνόδου

B9-0422/2020

11.12.2020

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια της ερώτησης με αίτημα προφορικής απάντησης B9-0075/2020

σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 5 του Κανονισμού

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
(2020/2532(RSP))

**Lidia Pereira, Marek Paweł Balt, Nils Torvalds, Pär Holmgren, Πέτρος
Κόκκαλης**

εξ ονόματος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας
των Τροφίμων

B9-0422/2020

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (2020/2532(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και το πρωτόκολλο του Κιότο,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη κατά την 21η Διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP21) στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (συμφωνία του Παρισιού),
- έχοντας υπόψη τη στρατηγική της ΕΕ του Απριλίου 2013 για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 12ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (COM(2018)0738),
- έχοντας υπόψη την έκθεση, για το 2018, του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον σχετικά με το χάσμα προσαρμογής,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2020, σχετικά με κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 (ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα) (COM(2020)0080),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 – Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο – Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» (COM(2020)0381),
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την κλιματική αλλαγή (IPCC) σχετικά με την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5 °C, την 5η έκθεση αξιολόγησής της (AR5) και τη συγκεφαλαιωτική έκθεσή της, την ειδική έκθεσή της για την κλιματική αλλαγή και τη γη, καθώς και την ειδική έκθεσή της για τους ωκεανούς και την κρυσφαίρα σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα,
- έχοντας υπόψη τη συνολική αξιολόγηση σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων που δημοσιεύθηκε στις 31 Μαΐου 2019 από τη διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις

υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IBPES),

- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης»,
- έχοντας υπόψη τη βασική έκθεση, για το 2019, της Παγκόσμιας Επιτροπής για την Προσαρμογή σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, με τίτλο «Προσαρμογή τώρα: Παγκόσμιο κάλεσμα για ηγετικό ρόλο σχετικά με την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή»,
- έχοντας υπόψη το έβδομο πρόγραμμα δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον έως το 2020 και το όραμά της για το 2050,
- έχοντας υπόψη την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με τη 15η σύνοδο της Διάσκεψης των μερών (COP15) της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης³,
- έχοντας υπόψη την έκθεση βάσει δεικτών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), της 25ης Ιανουαρίου 2017, με τίτλο «Κλιματική αλλαγή, επιπτώσεις και ευπάθεια στην Ευρώπη το 2016»,
- έχοντας υπόψη την αξιολόγηση δεικτών του ΕΟΠ, της 2ας Απριλίου 2019, με τίτλο «Economic losses from climate-related extremes in Europe» (Οικονομικές απώλειες που προκύπτουν από ακραία κλιματικά φαινόμενα στην Ευρώπη),
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ΕΟΠ, της 4ης Σεπτεμβρίου 2019, με τίτλο «Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον γεωργικό τομέα στην Ευρώπη»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ΕΟΠ, της 4ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκό περιβάλλον – Κατάσταση και προοπτικές το 2020: γνώση για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη Ευρώπη»,
- έχοντας υπόψη την επιστημονική γνωμοδότηση της ανεξάρτητης ομάδας κύριων επιστημονικών συμβούλων της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής για την υγεία,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ΕΟΠ, της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Healthy

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0015.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0078.

environment, healthy lives: how the environment influences health and well-being in Europe» (Υγιές περιβάλλον, υγιής ζωή: ο τρόπος με τον οποίο το περιβάλλον επηρεάζει την υγεία και την ευεξία στην Ευρώπη),

- έχοντας υπόψη το πλαίσιο Σεντάι του ΟΗΕ για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών κατά την περίοδο 2015-2030,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2020, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων⁵,
- έχοντας υπόψη το πλαίσιο προσαρμογής του Κανκούν,
- έχοντας υπόψη τον διεθνή μηχανισμό της Βαρσοβίας για τις απώλειες και τις ζημιές σε σχέση με τις κλιματικές επιπτώσεις,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Σεπτεμβρίου 2015 σχετικά με τη συνέχεια της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών «Δικαίωμα στο νερό» (Right2Water)⁷,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης»,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 25/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Οδηγία για τις πλημμύρες: πρόοδος ως προς την αξιολόγηση των κινδύνων, ανάγκη βελτίωσης του σχεδιασμού και της υλοποίησης»,
- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις της Επιτροπής με τίτλο «Projections of economic impacts of climate change in sectors of the EU based on bottom-up analysis» (Προβολές των οικονομικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε τομείς της ΕΕ βάσει ανάλυσης από τη βάση προς την κορυφή) (PESETA), ιδίως δε τις εκθέσεις PESETA III και IV του 2018 και του 2020,
- έχοντας υπόψη την ερώτηση προς την Επιτροπή σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (O-000075/2020 – B9-0075/2020),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 2 του

⁴ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 177 της 5.6.2020, σ. 3.

⁶ ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27.

⁷ ΕΕ C 316 της 22.9.2017, σ. 99.

Κανονισμού του,

- έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κλιματικές αλλαγές που παρατηρούνται έχουν ήδη ένα ευρύ φάσμα επιπτώσεων στα οικοσυστήματα (και ειδικότερα στη βιοποικιλότητα), σε κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς (οξύνοντας την ανισότητα) και στην υγεία των ανθρώπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να προληφθεί η εμφάνιση πολλαπλών και συχνά αλληλοσυνδεόμενων απειλών στα οικοσυστήματα και στην άγρια ζωή, μεταξύ άλλων η απώλεια και η υποβάθμιση των οικοτόπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής εξακολουθούν να καταγράφονται σε παγκόσμιο επίπεδο και στην ΕΕ, και λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν περαιτέρω ενδείξεις ότι η μελλοντική κλιματική αλλαγή θα αυξήσει τον αριθμό των ακραίων κλιματικών φαινομένων σε πολλές περιφέρειες της ΕΕ, καθώς και σε τρίτες χώρες, και θα προκαλέσει εισβολές φορέων λοιμωδών νόσων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην επανεμφάνιση λοιμωδών νόσων που είχαν προηγουμένως εξαλειφθεί στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν είναι μόνο προς το οικονομικό συμφέρον της ΕΕ αλλά είναι επίσης απαραίτητη για την ευημερία των πολιτών·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική αλλαγή έχει και προβλέπεται να έχει διαφορετικές επιπτώσεις στα κράτη μέλη, σε περιφέρειες και τομείς της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παράκτιες και οι νησιωτικές περιφέρειες είναι ιδιαίτερα ευπαθείς στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσαρμοστική ικανότητα διαφέρει σημαντικά μεταξύ περιφερειών της ΕΕ και ότι η προσαρμοστική ικανότητα των νησιωτικών και των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ είναι περιορισμένη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στρατηγικές προσαρμογής θα πρέπει να ενθαρρύνουν επίσης μια μετάβαση προς τη βιώσιμη ανάπτυξη σε ευάλωτες περιοχές, όπως τα νησιά, επί τη βάση φιλικών προς το περιβάλλον και φυσικών λύσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιοχή της Μεσογείου θα πληγεί περισσότερο από τις επιπτώσεις της ανθρώπινης θνησιμότητας που σχετίζεται με τις υψηλές θερμοκρασίες, τη λειψυδρία, την ερημοποίηση, την απώλεια οικοτόπων και τις δασικές πυρκαγιές·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοραλλιογενείς ύφαλοι και η μαγκρόβια βλάστηση, που αποτελούν ουσιώδους σημασίας φυσικές καταβόθρες άνθρακα, κινδυνεύουν εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υγεία του εδάφους είναι καθοριστικής σημασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων της ερημοποίησης, δεδομένου ότι το έδαφος είναι η μεγαλύτερη δεξαμενή άνθρακα και η ραχοκοκαλιά όλων των οικοσυστημάτων και των καλλιεργειών, διαθέτει δε σημαντική ικανότητα συγκράτησης νερού και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών απέναντι στην κλιματική αλλαγή·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τομείς των υδάτων, της γεωργίας και της αλιείας, της δασοκομίας και της χερσαίας και θαλάσσιας βιοποικιλότητας είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι, και σχετίζονται επίσης με τα μεταβαλλόμενα πρότυπα χρήσεων γης και την πληθυσμιακή αλλαγή· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής

αλλαγής σε άλλα μέρη του κόσμου ενδέχεται να επηρεάσουν την ΕΕ μέσω του εμπορίου, των διεθνών χρηματοοικονομικών ροών, της δημόσιας υγείας, της μετανάστευσης και της ασφάλειας·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των υδάτων στην ΕΕ είναι σημαντική και πρέπει να είναι αποδοτικότερη για να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού, των κλιματικών στόχων της ΕΕ με ορίζοντα το 2030 και της κλιματικής ουδετερότητας το 2050·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα (ΟΠΥ) δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην ανακοίνωσή της σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι πρέπει να αποκατασταθούν οι φυσικές λειτουργίες των υπόγειων και των επιφανειακών υδάτων·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κτίρια ευθύνονται για το 40 % περίπου της κατανάλωσης ενέργειας και για το 36 % των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκβάθρων ανακαίνισή τους, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής ριζικής ανακαίνισής τους, είναι επομένως ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΕΟΠ έχει εκτιμήσει ότι τα ακραία καιρικά και κλιματικά φαινόμενα προκάλεσαν οικονομικές ζημιές ύψους 426 δισεκατομμυρίων EUR κατά την περίοδο μεταξύ 1980 και 2017 στα κράτη μέλη της ΕΕ των 28, και έχει δηλώσει ότι το κόστος των ζημιών από την κλιματική αλλαγή αναμένεται να είναι υψηλό, ακόμη και με την εφαρμογή της Συμφωνίας του Παρισιού· λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω κόστος θα πρέπει να συνεκτιμηθεί στην ανάλυση κόστους-οφέλους όσον αφορά τα μέτρα προς εφαρμογή· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή επενδύσεις μπορούν να περιορίσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να μειώσουν έτσι το κόστος της προσαρμογής· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής εκτός της ΕΕ ενδέχεται να έχει πολυάριθμες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις στην ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω του εμπορίου, των διεθνών χρηματοπιστωτικών ροών, των μετατοπίσεων πληθυσμών λόγω κλίματος και της ασφάλειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαραίτητες επενδύσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή δεν έχουν ακόμα αξιολογηθεί ή ενσωματωθεί στα αριθμητικά στοιχεία του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) όσον αφορά το κλίμα·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της μπορούν να μειωθούν σημαντικά από μια φιλόδοξη παγκόσμια πολιτική μετριασμού, η οποία θα συνάδει με τον στόχο μετριασμού της Συμφωνίας του Παρισιού· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού και θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη πέραν των 3 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή είναι απαραίτητη για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των τρεχουσών και μελλοντικών δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και για την πρόληψη ή τη μείωση των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινδύνων που προκύπτουν

από αυτήν· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ισχυρή στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή είναι απαραίτητη για την προετοιμασία των ευάλωτων περιφερειών και τομέων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συλλογικές διεθνείς προσπάθειες, μεταξύ άλλων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιοποικιλότητα και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών θα πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα στη νέα στρατηγική·

- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μηχανισμοί χρηματοδότησης μέτρων μετριασμού για την αντιμετώπιση απωλειών και ζημιών ή μετατοπίσεων πληθυσμών εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής θα είναι περισσότερο αποτελεσματικοί εάν οι γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών σε τοπικές οργανώσεις, είναι σε θέση να συμμετέχουν πλήρως στις διαδικασίες σχεδιασμού, λήψης αποφάσεων και υλοποίησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αξιοποίηση των γνώσεων των γυναικών, μεταξύ άλλων σε επίπεδο τοπικών και αυτοχθόνων κοινοτήτων, μπορεί να οδηγήσει σε πρόοδο ως προς τη διαχείριση των καταστροφών, καθώς και να συμβάλει στην προώθηση της βιοποικιλότητας, στη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, στην ενίσχυση της επισιτιστικής ασφάλειας, στην πρόληψη της ερημοποίησης, στην προστασία των δασών, στη διασφάλιση μιας ταχείας μετάβασης σε τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην υποστήριξη της δημόσιας υγείας·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κίνδυνοι για την υγεία που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή θα επηρεάσουν τους ανθρώπους, ιδίως ορισμένες ευπαθείς ομάδες (ηλικιωμένους, παιδιά, εργαζόμενους στην ύπαιθρο και άστεγους)· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί οι κίνδυνοι αυξάνουν, μεταξύ άλλων, τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητα εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (καύσωνες, θύελλες, πλημμύρες, πυρκαγιές) και τις αναδυόμενες μολυσματικές νόσους (των οποίων η διάδοση, ο χρόνος εμφάνισης και η ένταση επηρεάζονται από αλλαγές στη θερμοκρασία, την υγρασία και τις βροχοπτώσεις)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλλαγές στα οικοσυστήματα ενδέχεται επίσης να αυξήσουν τον κίνδυνο εμφάνισης λοιμωδών νοσημάτων·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η προβλεπόμενη κλιματική αλλαγή θα προκαλέσει περίπου 250 000 επιπλέον θανάτους ετησίως έως το 2030·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, όπως δασών, λειμώνων, τυρφώνων και υγροτόπων, θα επιφέρει θετικές αλλαγές στο ισοζύγιο άνθρακα του αντίστοιχου συστήματος χρήσης της γης και ότι αποτελεί ταυτόχρονα μέτρο μετριασμού και προσαρμογής·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επένδυση στην πρόληψη των περιβαλλοντικών καταστροφών μπορεί να βελτιώσει αποτελεσματικά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και να μειώσει τη συχνότητα και την ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων που σχετίζονται με το κλίμα·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) του 2019 για την αλλαγή του κλίματος και τη γη, η διατήρηση των οικοσυστημάτων με υψηλά αποθέματα άνθρακα έχει άμεσο θετικό αντίκτυπο όσον αφορά την κλιματική αλλαγή· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο θετικός αντίκτυπος της αποκατάστασης και άλλων μέτρων που σχετίζονται με τα συστήματα χρήσης της γης δεν είναι άμεσος·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος της επίτευξης καλής οικολογικής κατάστασης για τα υδατικά συστήματα έχει καίρια σημασία για την προσαρμογή, ενώ η οικολογική κατάσταση των υδατικών συστημάτων δέχεται ολοένα και μεγαλύτερη πίεση στο πλαίσιο του μεταβαλλόμενου κλίματος·

Γενικές παρατηρήσεις

1. επισημαίνει ότι η προσαρμογή είναι απαραίτητη για την Ένωση στο σύνολό της και για όλες τις χώρες και τις περιφέρειες προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με ταυτόχρονη εφαρμογή φιλόδοξων μέτρων μετριασμού προκειμένου να καταβληθούν προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από 1,5 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, να αξιοποιούνται πλήρως οι ευκαιρίες για ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή οικονομική μεγέθυνση και βιώσιμη ανάπτυξη και να μεγιστοποιούνται τα παράλληλα οφέλη με άλλες περιβαλλοντικές πολιτικές και με την περιβαλλοντική νομοθεσία· στο πλαίσιο αυτό, τονίζει τη σταθερή προσήλωσή του στον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή, όπως ορίζεται στη Συμφωνία του Παρισιού·
2. αναγνωρίζει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες της ΕΕ έρχονται ήδη αντιμέτωπες με ένα ευρύ φάσμα δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όπως ακραίες βροχοπτώσεις, πλημμύρες και ξηρασία, και ότι τα φαινόμενα αυτά αντιπροσωπεύουν κινδύνους για το περιβάλλον, την οικονομία και την ασφάλεια των τοπικών κοινοτήτων και επιχειρήσεων· θεωρεί ότι η επικείμενη στρατηγική θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτόν τον επείγοντα χαρακτήρα και να προτείνει κατάλληλα μέτρα εν προκειμένω·
3. προτείνει να συμπληρώνεται ο χαρακτήρας αντίδρασης του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από προδραστικά σχεδιασμένη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η οποία θα μειώσει την ευπάθεια της επικράτειας της ΕΕ και των κατοίκων της, αυξάνοντας την προσαρμοστική ικανότητα και μειώνοντας την ευαισθησία της·
4. εκφράζει τη στήριξή του προς την Παγκόσμια Επιτροπή για την Προσαρμογή για τις προσπάθειές της να επιστήσει την προσοχή στην προσαρμογή·
5. ζητεί να δοθεί εκ νέου και σε μεγαλύτερο βαθμό έμφαση στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή· εκφράζει, ως εκ τούτου, την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή θα παρουσιάσει μια νέα στρατηγική ως βασική συνιστώσα της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα και την καλεί να παρουσιάσει τη στρατηγική χωρίς καθυστέρηση· θεωρεί ότι αποτελεί ευκαιρία για να αναδειχθεί η ηγετική θέση της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο όσον αφορά την οικοδόμηση παγκόσμιας ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή μέσω αύξησης της χρηματοδότησης, καθώς και με την προώθηση της επιστήμης, των υπηρεσιών, των τεχνολογιών και πρακτικών όσον αφορά την προσαρμογή· θεωρεί ότι η νέα στρατηγική θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με στόχο την οικοδόμηση μιας ανθεκτικής ΕΕ μέσω της δημιουργίας και της υποστήριξης συστημάτων με υψηλή προσαρμοστική ικανότητα και ικανότητα απόκρισης σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κλίμα, μέσω της τόνωσης της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της εγγύησης της ποιότητας ζωής και της δημόσιας υγείας, της εξασφάλισης της ύδρευσης και της επισιτιστικής ασφάλειας, του σεβασμού και της προστασίας της βιοποικιλότητας, της στροφής σε καθαρές πηγές ενέργειας και της διασφάλισης κλιματικής και κοινωνικής δικαιοσύνης· εκφράζει την

ικανοποίησή του για την ενίσχυση του καθεστώτος προσαρμογής όσον αφορά τη διακυβέρνηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα·

6. επικροτεί την αξιολόγηση από την Επιτροπή της στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, του Νοεμβρίου 2018, και σημειώνει το συμπέρασμά της ότι οι ευρύτεροι στόχοι της στρατηγικής δεν έχουν επιτευχθεί πλήρως αλλά έχει σημειωθεί πρόοδος σε σχέση με όλες τις επιμέρους δράσεις της· πιστεύει, εν προκειμένω, ότι οι στόχοι που έχουν τεθεί στη νέα στρατηγική πρέπει να είναι περισσότερο φιλόδοξοι προκειμένου να προετοιμαστεί η ΕΕ για τις προβλεπόμενες δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·
7. ζητεί να λαμβάνεται υπόψη η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή κατά την κατασκευή και την ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών, σε όλους τους τομείς και στον χωροταξικό σχεδιασμό, και ζητεί την αποτελεσματική ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή του χωροταξικού σχεδιασμού, των κτιρίων, όλων των σχετικών υποδομών και άλλων επενδύσεων, ιδίως μέσω της εκ των προτέρων εξέτασης για την αξιολόγηση της ικανότητας των έργων να αντιμετωπίσουν τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του κλίματος σε διάφορα σενάρια αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την Ένωση και να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ δαπανώνται αποτελεσματικά σε έργα μακράς πνοής συμβατά με το κλίμα· ζητεί μεταρρύθμιση των μηχανολογικών προτύπων και πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ με σκοπό την ενσωμάτωση των φυσικών κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή·
8. επισημαίνει ότι οι πράσινες υποδομές συμβάλλουν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω της προστασίας του φυσικού κεφαλαίου, της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και των ειδών, της καλής οικολογικής κατάστασης, της διαχείρισης των υδάτων και της επισιτιστικής ασφάλειας·
9. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η στρατηγική του 2013 δεν αντιμετωπίζει επαρκώς την επείγουσα ανάγκη εφαρμογής μέτρων προσαρμογής· ζητεί την ενίσχυση της διακυβέρνησης της νέας στρατηγικής, τον εντοπισμό των τομέων προτεραιότητας και των επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένης μιας αξιολόγησης του βαθμού στον οποίον συμβάλλουν οι επενδύσεις της ΕΕ στη μείωση της συνολικής ευπάθειας της Ένωσης στην κλιματική αλλαγή, πιο συχνή διαδικασία επανεξέτασης, με σαφείς στόχους, και κατάλληλη αξιολόγηση και δείκτες που θα ενημερώνονται σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία για τη μέτρηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή της· αναγνωρίζει την ανάγκη να επικαιροποιούνται διαρκώς τα μέτρα και τα σχέδια σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται με πρωτοφανή ρυθμό· ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί τακτικά τη νέα στρατηγική σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα·
10. σημειώνει επίσης ότι η πρόοδος όσον αφορά τον αριθμό των τοπικών και περιφερειακών στρατηγικών προσαρμογής είναι πιο περιορισμένη από το αναμενόμενο και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προσφέρουν κίνητρα και να βοηθήσουν τις περιφέρειες στην υλοποίηση σχεδίων προσαρμογής και στη λήψη μέτρων· υπογραμμίζει ότι οι στρατηγικές προσαρμογής θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις εδαφικές ιδιαιτερότητες και τις γνώσεις σε τοπικό επίπεδο· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι όλες οι περιφέρειες της ΕΕ

είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής μέσω της προσαρμογής· αναγνωρίζει, στο πλαίσιο αυτό, την αξία του Συμφώνου των Δημάρχων, το οποίο ενίσχυσε τη συνεργασία όσον αφορά την προσαρμογή σε τοπικό επίπεδο, και των μόνιμων εθνικών πολυεπίπεδων διαλόγων για το κλίμα και την ενέργεια, όπως προβλέπεται στον κανονισμό σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα· ζητεί να ενισχυθεί ο ρόλος της προσαρμογής στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συμφώνου για το κλίμα·

11. επισημαίνει τη σημασία της διαχείρισης των φυσικών κλιματικών κινδύνων και ζητεί την ενσωμάτωση υποχρεωτικών αξιολογήσεων του κλιματικού κινδύνου στη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων στα εθνικά σχέδια προσαρμογής·
12. ζητεί οι δημόσιες συμβάσεις να λειτουργήσουν ως πρότυπο για τη χρήση φιλικών προς το κλίμα υλικών και υπηρεσιών·
13. επισημαίνει τη σημασία της περαιτέρω προώθησης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στις περιφέρειες και τις πόλεις στη νέα στρατηγική, για παράδειγμα μέσω της προώθησης νομοθετικών πλαισίων που απαιτούν κατάλληλες στρατηγικές προσαρμογής και παρακολούθηση σε επίπεδο περιφέρειας και πόλης έπειτα από κατάλληλη διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των οργανώσεων νέων, των συνδικαλιστικών ενώσεων και των τοπικών επιχειρήσεων, και συνοδευόμενη από χρηματοδοτικά κίνητρα που θα παρέχονται για να βοηθηθεί η υλοποίηση· τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενίσχυση της ετοιμότητας και της ικανότητας προσαρμογής των πλέον ευάλωτων γεωγραφικών περιοχών, όπως οι παράκτιες περιοχές, τα νησιά και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές, που επηρεάζονται ιδιαίτερα από την κλιματική αλλαγή μέσω φυσικών καταστροφών και ακραίων καιρικών φαινομένων· εκφράζει τη λύπη του διότι η στρατηγική της Επιτροπής για την προσαρμογή του 2013 χαρακτηρίστηκε από σοβαρή έλλειψη της προοπτικής του φύλου και επιμένει σχετικά με μια προοπτική για το φύλο που θα λαμβάνει πλήρως υπόψη την ευάλωτη θέση των γυναικών και των κοριτσιών και θα προάγει επίσης την ισότιμη συμμετοχή των φύλων·
14. τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της διασυνοριακής συνεργασίας και του συντονισμού για την κλιματική προσαρμογή, καθώς και για την ταχεία απόκριση σε κλιματικές καταστροφές· στο πλαίσιο αυτό, καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις διάφορες προσπάθειες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
15. επισημαίνει την ανάγκη να οικοδομήσουν τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες και οι πόλεις την προσαρμοστική τους ικανότητα προκειμένου να μειωθούν οι ευπάθειες και ο κοινωνικός αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής· καλεί την Επιτροπή και τους οργανισμούς της ΕΕ να παράσχουν την αναγκαία ενδυνάμωση ικανοτήτων και κατάρτιση, καθώς και ένα πλαίσιο για τη δέουσα ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ τοπικών, υποεθνικών και εθνικών αρχών·
16. επισημαίνει ότι οι στρατηγικές προσαρμογής θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν την αλλαγή του μοντέλου σε ευάλωτες περιοχές, όπως τα νησιά, επί τη βάση φιλικών προς το περιβάλλον και φυσικών λύσεων και θα πρέπει να ενισχύσουν την αυτάρκεια ώστε

να διασφαλιστούν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένων βιώσιμων και τοπικών γεωργικών και αλιευτικών πρακτικών, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, μεγαλύτερης χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κ.λπ., σύμφωνα με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, με σκοπό την προώθηση της ανθεκτικότητάς τους και την προστασία των οικοσυστημάτων τους·

17. επισημαίνει την περαιτέρω ανάγκη για χαρτογράφηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, για παράδειγμα όσον αφορά την εμφάνιση φυσικών καταστροφών· επικροτεί, ως εκ τούτου, το έργο Climate-ADAPT του παρατηρητηρίου της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή και την υγεία που έχει ήδη δρομολογηθεί, και ενθαρρύνει την Επιτροπή να το αναπτύξει περαιτέρω και να το επεκτείνει με σκοπό να καλύψει περισσότερους τομείς·
18. επισημαίνει τις σημαντικές συνέργειες και τα δυνητικά αντισταθμίσιμα μεταξύ του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν· τονίζει το γεγονός ότι με την αξιολόγηση της τρέχουσας στρατηγικής για την προσαρμογή έχει εδραιωθεί η ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη σχέση μεταξύ της προσαρμογής και του μετριασμού στις πολιτικές και στα σχέδια· σημειώνει ότι οι συνεργιστικές προσεγγίσεις αυτών των ζητημάτων είναι ουσιώδους σημασίας τόσο λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κλιματικής και της περιβαλλοντικής κρίσης όσο και λόγω της ανάγκης να προστατευτεί η ανθρώπινη υγεία και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των οικολογικών και κοινωνικών συστημάτων και να εξασφαλιστεί ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο· τονίζει ότι παρόλο που οι κοινές προσπάθειες είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση αποτελεσματικής δράσης για τον μετριασμό λόγω του παγκόσμιου διασυννοριακού χαρακτήρα του, πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στο κόστος της προσαρμογής για κάθε περιφέρεια, ιδίως για εκείνες τις περιφέρειες που βρίσκονται αντιμέτωπες με τη διπλή πρόκληση της συμβολής στην παγκόσμια προσπάθεια μετριασμού ενώ παράλληλα επωμίζονται το ολοένα και μεγαλύτερο κόστος για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή·
19. πιστεύει ότι οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα μπορούσαν ενδεχομένως να υπερβαίνουν τις ικανότητες προσαρμογής των κρατών μελών· είναι, συνεπώς, της άποψης ότι τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεργαστούν για την αποτροπή, την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 της Συμφωνίας του Παρισιού· αναγνωρίζει την ανάγκη για ανάπτυξη περαιτέρω μέτρων για την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών·
20. αναγνωρίζει ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής έχουν διασυννοριακό χαρακτήρα και επηρεάζουν, για παράδειγμα, το εμπόριο, τη μετανάστευση και την ασφάλεια· ως εκ τούτου, παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η νέα στρατηγική είναι ολιστική και καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής·
21. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να προετοιμαστεί για μετατοπίσεις πληθυσμού λόγω της κλιματικής αλλαγής και αναγνωρίζει την ανάγκη λήψης επαρκών μέτρων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πληθυσμών που απειλούνται από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής·

Λύσεις που βασίζονται στη φύση και οικολογικές υποδομές

22. υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της επηρεάζουν όχι μόνον τον άνθρωπο αλλά και την βιοποικιλότητα και τα θαλάσσια και τα χερσαία οικοσυστήματα, και ότι, σύμφωνα με την έκθεση της IPBES (διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων), που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς, η κλιματική αλλαγή αποτελεί σήμερα τον τρίτο σημαντικότερο άμεσο παράγοντα που ευθύνεται για την απώλεια της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, και τα βιώσιμα μέσα βιοπορισμού θα είναι ζωτικής σημασίας για τον μετριασμό της επικίνδυνης ανθρωπογενούς παρέμβασης στο κλιματικό σύστημα και την προσαρμογή σε αυτό· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της υλοποίησης των μέτρων προσαρμογής και των μέτρων διατήρησης της βιοποικιλότητας που απορρέουν από τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030·
23. ενθαρρύνει την ανάπτυξη ενός πραγματικά συνεκτικού και ανθεκτικού διευρωπαϊκού δικτύου για τη φύση, το οποίο θα αποτελείται από οικολογικούς διαδρόμους για την αποφυγή της γενετικής απομόνωσης, θα καθιστά εφικτή τη μετανάστευση των ειδών και θα συμβάλλει στη διατήρηση και την ενίσχυση υγιών οικοσυστημάτων, επιτρέποντας παράλληλα την ανάπτυξη παραδοσιακών —αν και ανθεκτικών στις κλιματικές αλλαγές— υποδομών·
24. τονίζει τη σημασία της χρήσης βιώσιμων λύσεων προσαρμογής που βασίζονται στη φύση, καθώς και της διατήρησης και αποκατάστασης των θαλάσσιων και χερσαίων οικοσυστημάτων, που μπορούν να συμβάλλουν ταυτόχρονα στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, στην προστασία της βιοποικιλότητας και στην καταπολέμηση διαφορετικών μορφών ρύπανσης· ζητεί η νέα στρατηγική να περιλαμβάνει φιλόδοξα σχέδια δράσης για την εντατικοποίηση της χρήσης τέτοιων λύσεων, με επαρκή χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων από το ΠΔΠ, το InvestEU και τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και προτείνει να εξεταστούν τα χαρτοφυλάκια των διαθέσιμων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και να βελτιωθούν οι όροι χρηματοδότησης για την επανόρθωση της τρέχουσας μη βέλτιστης κατάστασης όσον αφορά τις επενδύσεις· ζητεί επίσης να αξιοποιηθεί δεόντως το πρόγραμμα LIFE και να μπορέσει να λειτουργήσει καταλυτικά για την καινοτομία στην προσαρμογή και να αποτελέσει χώρο πειραματισμού, ανάπτυξης και πιλοτικής εφαρμογής λύσεων όσον αφορά την ανθεκτικότητα της Ένωσης στους κινδύνους λόγω της κλιματικής αλλαγής·
25. επισημαίνει την ανάγκη για αξιολόγηση και περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων των δασών, των δέντρων και των οικολογικών υποδομών στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην παροχή υπηρεσιών οικοσυστημάτων όπως αυτές που προσφέρουν, για παράδειγμα, τα δέντρα σε αστικές περιοχές, τα οποία —πέραν των άλλων οφελών που προσφέρουν, όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα— μπορούν να εξισορροπούν τις ακραίες θερμοκρασίες· ζητεί να φυτευτούν περισσότερα δέντρα στις πόλεις, να υποστηριχθεί η βιώσιμη διαχείριση των δασών και να υπάρξει ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της κατάλληλης κατάρτισης των πυροσβεστών που συμμετέχουν στην καταπολέμησή τους, προκειμένου να προστατευθούν τα δάση της ΕΕ από την καταστροφή που προκαλείται από ακραία κλιματικά φαινόμενα· τονίζει ότι όλα τα μέτρα προσαρμογής για την αναδάσωση και τη γεωργία θα πρέπει να βασίζονται στις πλέον πρόσφατες επιστημονικές γνώσεις και να εφαρμόζονται με πλήρη σεβασμό των

οικολογικών αρχών·

26. επισημαίνει ότι ο εντοπισμός των δασικών περιοχών που έχουν παραμείνει όσο το δυνατόν εγγύτερα στη φυσική κατάσταση και που θα πρέπει, συνεπώς, να βρίσκονται σε καθεστώς ιδιαίτερης προστασίας αποτέλεσε μία από τις προτεραιότητες του δεύτερου προγράμματος δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον του 1977· επισημαίνει επιπλέον ότι αν και δεν έχει αναληφθεί ακόμα δράση, η ΕΕ έχει αναδείξει το ζήτημα αυτό σε προτεραιότητα στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030· καλεί την Επιτροπή να ευθυγραμμίσει τη μελλοντική στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή της ΕΕ με τους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, ιδίως όσον αφορά την αυστηρή προστασία όλων των πρωτογενών δασών και τους στόχους διατήρησης και αποκατάστασης·
27. επισημαίνει τον ρόλο των άθικτων δασικών οικοσυστημάτων⁸ στην αντιμετώπιση των παραγόντων άσκησης πίεσης στο περιβάλλον, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι αλλαγές στο κλίμα, χάρη στις εγγενείς ιδιότητές τους που τους επιτρέπουν να μεγιστοποιήσουν την προσαρμοστική τους ικανότητα και περιλαμβάνουν εξελικτικές γραμμές που είναι προσαρμοσμένες με μοναδικό τρόπο ώστε να επιβιώνουν σε μεγάλες εποχιακές αλλαγές της θερμοκρασίας και σε διαταραχές του τοπίου συν τω χρόνω·
28. υπογραμμίζει ότι αρκετές τεχνολογίες καθιστούν δυνατή την αναφύτευση δέντρων· κατανοεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κατασκευαστικά έργα που πραγματοποιούνται σε πόλεις μπορεί να συνεπάγονται καταστροφή χώρων πρασίνου και στηρίζει, εν προκειμένω, την αναφύτευση δέντρων που τους προσφέρει μια νέα ζωή σε νέες, καλά σχεδιασμένες τοποθεσίες·
29. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ταξινομήσουν τις οικολογικές υποδομές στην κατηγορία των υποδομών ζωτικής σημασίας για τους σκοπούς του προγραμματισμού, της χρηματοδότησης και των επενδύσεων·
30. επισημαίνει ότι συγκεκριμένα στοιχεία οικολογικών υποδομών επίσης πλήττονται σε συνθήκες αυξημένης θερμοκρασίας και άλλων παραγόντων άσκησης πίεσης και, προκειμένου να έχουν αποτελέσματα ψύξης τόσο με τη φυσική τους παρουσία όσο και με φυσιολογικές διεργασίες, πρέπει να τους εξασφαλίσουμε ευνοϊκές συνθήκες, έδαφος και υγρασία ώστε να ευδοκιμήσουν στις αστικές περιοχές· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, τον ρόλο του ορθού οικολογικού πολεοδομικού σχεδιασμού, ο οποίος λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των διάφορων στοιχείων των οικολογικών υποδομών και όχι απλώς τη φύτευση δένδρων·
31. αναγνωρίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι ωκεανοί στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τονίζει την ανάγκη διασφάλισης και προώθησης της υγείας και της ανθεκτικότητας των θαλασσών και των ωκεανών· υπενθυμίζει ότι στην ειδική έκθεση της IPCC με τίτλο «Οι ωκεανοί και η κρυόσφαιρα σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα», επισημαίνεται ότι οι κλιματικοί μηχανισμοί εξαρτώνται από την υγεία των ωκεάνιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, τα οποία πλήττονται επί του παρόντος από

⁸ Watson, J. E. M. et al.: «The exceptional value of intact forest ecosystems» (Η ιδιαίτερη αξία των άθικτων δασικών οικοσυστημάτων), *Nature, Ecology and Evolution*, Vol. 2, No 4, Macmillan Publishers Limited, London, 2018.

την υπερθέρμανση του πλανήτη, τη ρύπανση, την υπερεκμετάλλευση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, την οξίνιση, την αποξυγόνωση και τη διάβρωση των ακτών· επισημαίνει ότι η IPCC υπογραμμίζει επίσης ότι ο ωκεανός αποτελεί μέρος της λύσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της και υπογραμμίζει την ανάγκη μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ρύπανσης στα οικοσυστήματα, καθώς και την ανάγκη βελτίωσης των φυσικών καταβοθρών άνθρακα·

32. επισημαίνει ότι η υποβάθμιση των παράκτιων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων απειλεί τη φυσική, την οικονομική και την επισιτιστική ασφάλεια των τοπικών κοινοτήτων και της οικονομίας γενικότερα, και μειώνει την ικανότητά τους να παρέχουν ζωτικές υπηρεσίες οικοσυστήματος, όπως τρόφιμα, αποθήκευση άνθρακα και παραγωγή οξυγόνου, καθώς και την ικανότητα στήριξης των φυσικών λύσεων όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·
33. προειδοποιεί ότι ορισμένες παράκτιες ζώνες μπορεί να δεχτούν έντονη πίεση λόγω της ανόδου της στάθμης των θαλασσών και της εισχώρησης αλμυρών υδάτων τόσο στους παράκτιους υδροφόρους ορίζοντες που χρησιμοποιούνται για τη λήψη πόσιμων υδάτων όσο και σε υπονόμους, καθώς και λόγω ακραίων καιρικών συνθηκών, που μπορεί να έχουν συνέπειες, όπως καταστροφή καλλιεργειών, μόλυνση υδατικών συστημάτων, ζημιές σε υποδομές και αναγκαστικό εκτοπισμό· ενθαρρύνει την ανάπτυξη οικολογικών υποδομών σε παράκτιες πόλεις, οι οποίες βρίσκονται εν γένει κοντά σε υγρότοπους, για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των παράκτιων οικοσυστημάτων, καθώς και για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης της οικονομίας, του τουρισμού και των παράκτιων τοπίων, που βοηθούν επίσης στη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή σε αυτές τις ευάλωτες περιοχές οι οποίες επηρεάζονται ιδιαίτερα από την άνοδο της στάθμης των θαλασσών·
34. υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης αστικών στρατηγικών και καλύτερου χωροταξικού σχεδιασμού, για τη χρήση στεγών και άλλων υποδομών, όπως είναι τα πάρκα, οι αστικοί κήποι, οι πράσινες στέγες και οι πράσινοι τοίχοι, οι συσκευές καθαρισμού του αέρα, οι ψυχρές πλάκες πεζοδρομίων, το διαπερατό σκυρόδεμα και άλλα μέτρα που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των υψηλών θερμοκρασιών στις πόλεις, στη συγκράτηση και την επαναχρησιμοποίηση βρόχινου νερού και στην παραγωγή τροφίμων, μειώνοντας παράλληλα την ατμοσφαιρική ρύπανση, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής στις πόλεις, μειώνοντας τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένων των επικονιαστών· πιστεύει ότι οι υποδομές, όπως οι δρόμοι, οι χώροι στάθμευσης, οι σιδηροδρομικές γραμμές, τα συστήματα παραγωγής ενέργειας και τα συστήματα αποστράγγισης, μεταξύ άλλων, πρέπει να γίνουν συμβατές με τη βιοποικιλότητα και ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή·
35. αναγνωρίζει ότι οι αξιολογήσεις από τις δημόσιες αρχές του αντίκτυπου των χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων στο υδατικό σύστημα θα μπορούσαν να παράσχουν στις πολεοδομικές αρχές τις αναγκαίες συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τρόπους δόμησης που δεν θα προκαλούν προβλήματα στο υδατικό σύστημα· καλεί τα κράτη μέλη να εντάξουν αυτές τις αξιολογήσεις στην προσέγγισή τους· καλεί τα κράτη μέλη να καταρτίσουν χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και χάρτες κινδύνων πλημμύρας σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2007/60/EK για την αξιολόγηση και τη

διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, μετριάζοντας έτσι τις επιπτώσεις των πλημμυρών·

36. υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή έχει αντίκτυπο όχι μόνο στην ποσότητα αλλά και στην ποιότητα των υδάτων, καθώς η χαμηλότερη ροή στα υδατικά συστήματα σημαίνει μικρότερη διάλυση των βλαβερών ουσιών που συνιστούν απειλή για τη βιοποικιλότητα, την ανθρώπινη υγεία και το απόθεμα πόσιμου νερού· ζητεί, ως εκ τούτου, καλύτερη διαχείριση των υδάτων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας βιώσιμου συστήματος αποστράγγισης μέσω βελτιωμένου χωροταξικού σχεδιασμού, που διασφαλίζει και αποκαθιστά συστήματα φυσικής ροής, και μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων για να μετριάζονται οι πλημμύρες και οι ξηρασίες, να διευκολύνεται η αναπλήρωση των υπόγειων υδάτων και να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα υδάτινων πόρων για την παραγωγή πόσιμου νερού· επισημαίνει ότι τα μέτρα προσαρμογής στο πλαίσιο της διαχείρισης των υδάτων θα πρέπει να συνάδουν με μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και της κυκλικότητας στη γεωργία, για την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης και τη διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας· εν προκειμένω, ζητεί να υπάρξει ισχυρότερη σύνδεση μεταξύ του επικείμενου σχεδίου δράσης μηδενικής ρύπανσης για το νερό, τον αέρα και το έδαφος και της νέας στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·
37. ζητεί από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία 2000/60/ΕΚ, η οποία θεσπίζει πλαίσιο κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, για τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων στα ανάντη· επισημαίνει ότι τα μέτρα για τη συγκράτηση και την αφαίρεση υδάτων από ανάντη υδατικά συστήματα επηρεάζουν τα κατάντη υδατικά συστήματα —μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο, κάτι που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την οικονομική ανάπτυξη των κατάντη περιοχών και να περιορίσει τη διαθεσιμότητα των αποθεμάτων πόσιμου νερού· ζητεί συνεκτικά μέτρα πολιτικής μεταξύ τομέων για να συμβάλουν στην επίτευξη τουλάχιστον καλής οικολογικής κατάστασης για τα υδατικά συστήματα στην ΕΕ, και τονίζει τη ζωτική σημασία που έχει η διασφάλιση οικολογικών ροών που συνάδουν με την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και σημαντικής βελτίωσης της συνδεσιμότητας των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων·
38. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν περαιτέρω την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων με σκοπό την αποφυγή συγκρούσεων με θέμα την κατανομή μεταξύ των διαφόρων χρήσεων των υδάτων, με παράλληλη εξασφάλιση επαρκούς διαθεσιμότητας των υδάτινων πόρων για την παραγωγή πόσιμων υδάτων, η οποία έχει ουσιώδη σημασία για τη διασφάλιση του ανθρώπινου δικαιώματος στο νερό·
39. σημειώνει την υψηλή κατανάλωση ενέργειας στον τομέα της ύδρευσης· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει μέτρα ενεργειακής απόδοσης και το ενδεχόμενο χρήσης επεξεργασμένων λυμάτων ως «επιτόπιας» πηγής ανανεώσιμης ενέργειας· επισημαίνει ότι η ισχύουσα οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων δεν έχει αναθεωρηθεί από την έγκρισή της το 1991· καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων με σκοπό να διασφαλιστεί ότι θα συμβάλει θετικά στους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και το περιβάλλον·

Μέτρα προσαρμογής και συνοχή

40. τονίζει την ανάγκη ενσωμάτωσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και μεγιστοποίηση των παράλληλων οφελών με όλες τις συναφείς πολιτικές της ΕΕ για ένα πιο βιώσιμο μέλλον, όπως η γεωργία και η παραγωγή τροφίμων, η δασοκομία, οι μεταφορές, το εμπόριο, η ενέργεια, το περιβάλλον, η διαχείριση των υδάτων, τα κτίρια, οι υποδομές, η βιομηχανία, η θάλασσα και η αλιεία, καθώς και η πολιτική συνοχής και η τοπική ανάπτυξη και οι κοινωνικές πολιτικές, όπως επίσης και την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι άλλες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας συνάδουν με τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και μετριασμού αυτής·
41. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει διεξοδικά τον αντίκτυπο που έχει στο κλίμα και στο περιβάλλον κάθε συναφής πρόταση νομοθετικής πράξης και προϋπολογισμού και να διασφαλίσει ότι στο σύνολό τους ευθυγραμμίζονται πλήρως με τον στόχο για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη κάτω από τον 1,5 °C·
42. εκφράζει τη λύπη του διότι οι πολιτικές της ΕΕ κατέστησαν εφικτές επιζήμιες για το κλίμα και το περιβάλλον επιδοτήσεις κατά την περίοδο 2014-2020, οι οποίες συνέβαλαν στη μειωμένη ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων της ΕΕ· ζητεί επιτακτικά εφαρμοστέους κανόνες για όλους τους τομείς πολιτικής προκειμένου να αποφεύγεται αυτού του είδους η χρήση δημόσιων πόρων·
43. καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει μια φιλόδοξη προσέγγιση έναντι του επικείμενου κύματος ανακαινίσεων και να εγκρίνει κατάλληλες πρωτοβουλίες που θα εγγυηθούν σταδιακές και ριζικές ανακαινίσεις με ισχυρή εστίαση στην οικονομική αποδοτικότητα· επικροτεί, εν προκειμένω, τη φιλοδοξία της προέδρου της Επιτροπής, Ursula von der Leyen, για τη δημιουργία ενός «Ευρωπαϊκού Bauhaus» με τη συμμετοχή μηχανικών, αρχιτεκτόνων και λοιπού προσωπικού από τον τομέα των κτιρίων, όπως τονίστηκε κατά την ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης στις 16 Σεπτεμβρίου 2020 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·
44. ζητεί η νέα στρατηγική να συνάδει με την παγκόσμια δράση και με συμφωνίες όπως η Συμφωνία του Παρισιού, οι ΣΒΑ και η Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα· ζητεί από την Επιτροπή να προσδιορίσει δράσεις στη νέα στρατηγική που προωθούν και διευκολύνουν την προσαρμογή εκτός της ΕΕ, ιδίως σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και μικρά νησιωτικά κράτη που επηρεάζονται με τον πλέον έντονο τρόπο από την κλιματική αλλαγή και την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, και να ενισχύσει την τεχνική της βοήθεια, καθώς και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με τις αναπτυσσόμενες χώρες στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης·
45. ζητεί από τη νέα στρατηγική για την προσαρμογή να προωθήσει και να αναπτύξει λύσεις όσον αφορά την προσαρμογή με τρίτες χώρες, ιδίως στα πλέον ευάλωτα μέρη του κόσμου που επηρεάζονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή· επισημαίνει, επιπλέον, την ανάγκη για αποτελεσματική και στοχευμένη δημιουργία ικανοτήτων σε αναπτυσσόμενες χώρες, διάχυση των τεχνολογιών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και για ανάληψη των ευθυνών που υφίστανται σε ολόκληρο το μήκος των αλυσίδων εφοδιασμού·
46. ζητεί από την Επιτροπή να αντιμετωπίσει δεόντως και αμέσως την ερημοποίηση και την υποβάθμιση του εδάφους, προβλήματα που επηρεάζουν ήδη τις περισσότερες χώρες στην Ένωση και έχουν αναδυθεί ως μία από τις πλέον ορατές συνέπειες της

κλιματικής αλλαγής, και να αναπτύξει μια μεθοδολογία και δείκτες για την αξιολόγηση της έκτασης των φαινομένων αυτών· τονίζει επίσης την ανάγκη αντιμετώπισης της σφράγισης του εδάφους· υπενθυμίζει τα πορίσματα της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης», και ιδίως την ανάγκη για ενίσχυση του νομικού πλαισίου της ΕΕ για το έδαφος, επίσπευση των δράσεων για την υλοποίηση της δέσμευσης που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη για επίτευξη μηδενικής υποβάθμισης της γης στην ΕΕ το αργότερο έως το 2030 και για καλύτερη αντιμετώπιση των αιτίων της ερημοποίησης, ιδίως των μη βιώσιμων γεωργικών πρακτικών· εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής και δράσης της ΕΕ στον τομέα αυτόν· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να παρουσιάσει μια στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της ερημοποίησης στο πλαίσιο της στρατηγικής προσαρμογής· ζητεί επαρκή χρηματοδότηση για την καταπολέμηση της ερημοποίησης και της υποβάθμισης του εδάφους·

47. αναγνωρίζει τις άνισες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και το γεγονός ότι οι δυσμενείς επιπτώσεις δεν θα διαφέρουν μόνο μεταξύ των κρατών μελών αλλά, κυρίως, μεταξύ των περιφερειών, επηρεάζοντας τις αντίστοιχες ανάγκες τους για μέτρα προσαρμογής· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, για να βοηθηθούν στη στόχευση των μέτρων προσαρμογής τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο·
48. τονίζει την ανάγκη για ενίσχυση της ετοιμότητας και της προσαρμοστικής ικανότητας των γεωγραφικών περιοχών που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στην κλιματική αλλαγή, όπως οι νησιωτικές και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ·
49. αναγνωρίζει ότι οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα επηρεάσουν ιδιαίτερα τις φτωχές και μειονεκτούσες ομάδες εντός της κοινωνίας, διότι αυτές τείνουν να έχουν πιο περιορισμένες ικανότητες προσαρμογής και να εξαρτώνται σε μεγαλύτερο βαθμό από κλιματικά ευαίσθητους πόρους· τονίζει ότι οι προσπάθειες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σχέση μεταξύ της κλιματικής αλλαγής και των εκτεταμένων κοινωνικοοικονομικών αιτίων της ευπάθειας, συμπεριλαμβανομένων της φτώχειας και της ανισότητας μεταξύ των φύλων·
50. ζητεί την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας για την προστασία των πλέον ευάλωτων περιφερειών και ατόμων από τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς και για τον εντοπισμό των ευάλωτων ομάδων κατά τον σχεδιασμό των πολιτικών δίκαιης προσαρμογής σε όλα τα συναφή επίπεδα διακυβέρνησης·
51. επισημαίνει ότι η επιλογή των μέτρων προσαρμογής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί επί τη βάση ανάλυσης πολλαπλών κριτηρίων και με γνώμονα την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, το οικονομικό κόστος, τη συνέπεια με τον μετριασμό, μια αστική προοπτική, κ.λπ· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει ορισμό της προστασίας από την κλιματική αλλαγή ως τρόπο να διασφαλιστεί ότι όλα τα μέτρα είναι αποτελεσματικά και κατάλληλα για τον επιδιωκόμενο σκοπό·
52. επισημαίνει τον κίνδυνο κακής προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και το σχετιζόμενο με αυτόν κόστος· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αναπτύξει δείκτες για να υπολογιστεί κατά πόσον η Ένωση επιτυγχάνει τους στόχους της όσον αφορά την

προσαρμογή, βάσει των προβλεπόμενων επιπτώσεων·

53. ενθαρρύνει την ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών και προσεγγίσεων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων προσαρμογής, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής και οι δράσεις προσαρμογής σε αυτήν έχουν τοπικό χαρακτήρα και εξαρτώνται από τις συνθήκες που επικρατούν σε τοπικό επίπεδο·

Χρηματοδότηση

54. ζητεί αύξηση της χρηματοδότησης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή· υπενθυμίζει τη θέση του υπέρ ενός στόχου δαπανών που θα ανέρχεται σε 30 % για τις δαπάνες για το κλίμα και σε 10 % για τις δαπάνες για τη βιοποικιλότητα στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ 2021-2027) και στο «Next Generation EU», που θα πρέπει να συμβάλει τόσο στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όσο και στην προσαρμογή σε αυτήν· ζητεί η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή να θεωρείται βασικό κριτήριο σε κάθε περίπτωση σχετικής χρηματοδότησης από την ΕΕ· θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), ως κλιματική τράπεζα, θα πρέπει επίσης να χρηματοδοτεί μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή⁹· καλεί την ΕΤΕπ, ως κλιματική τράπεζα της ΕΕ, να παράσχει με κατάλληλο τρόπο τη χρηματοδότηση της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και να δεσμευτεί έναντι μιας ενισχυμένης φιλοδοξίας για προσαρμογή στον χάρτη πορείας της για την κλιματική αλλαγή, και ζητεί να δοθούν αυξημένα κίνητρα στις ΜΜΕ, που μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην ανάπτυξη καινοτόμων βιώσιμων λύσεων όσον αφορά την προσαρμογή· τονίζει ότι το επόμενο ΠΔΠ και το Ταμείο Ανάκαμψης δεν θα πρέπει να οδηγήσουν ούτε σε αύξηση της πίεσης που ασκείται στα οικοσυστήματα, ούτε στη μείωση της συνδεσιμότητάς τους, ούτε στην υπερεκμετάλλευσή τους, δεδομένου ότι μόνον η βιώσιμη αξιοποίηση της φύσης θα επιτρέψει στην Ένωση να προσαρμοστεί και να μετριάσει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα¹⁰· ζητεί επαρκή χρηματοδοτική στήριξη για την υλοποίηση των στόχων προστασίας και αποκατάστασης στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα· τονίζει την ανάγκη να καταστεί η χρηματοδότηση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή πολυδεκτική και ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου·
55. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η ενωσιακή μεθοδολογία παρακολούθησης της χρηματοδότησης για το κλίμα δεν κάνει διάκριση μεταξύ του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, και ότι η διάθεση πόρων για την κλιματική αλλαγή είναι δύσκολο να εντοπιστεί, καθώς χρησιμοποιείται περισσότερο ως λογιστικό εργαλείο και λιγότερο ως ουσιαστική στήριξη του σχεδιασμού των πολιτικών· ζητεί να εξαρτηθεί το σύστημα διάθεσης πόρων για την κλιματική αλλαγή από συγκεκριμένες πολιτικές και να συμπεριληφθούν κριτήρια παρακολούθησης που θα καθιστούν δυνατές τις συγκρίσεις μεταξύ των ταμείων της ΕΕ, με διαφοροποίηση μεταξύ του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν για όλα

⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Ιουλίου 2020 σχετικά με τα συμπεράσματα της έκτακτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17-21 Ιουλίου 2020, Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0206.

¹⁰ IPBES, Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services (Έκθεση παγκόσμιας αξιολόγησης της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστημάτων), 2019.

τα δημοσιονομικά μέσα της ΕΕ·

56. ενθαρρύνει την καλύτερη χρήση του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ ως μηχανισμού χρηματοδότησης για την «καλύτερη ανοικοδόμηση» που θα παρέχει επίσης κίνητρα για την προσαρμογή και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό·
57. αναγνωρίζει ότι η προσαρμογή έχει ένα κόστος· σημειώνει, ωστόσο, ότι το κόστος της αδράνειας αναμένεται να είναι πολύ μεγαλύτερο· επιμένει ότι είναι σημαντικό να γίνουν επενδύσεις στην προσαρμογή δεδομένου ότι οι προληπτικές δράσεις, εκτός του ότι σώζουν ζωές και προστατεύουν το περιβάλλον, μπορεί να αποδειχθούν πιο αποδοτικές από πλευράς κόστους· επισημαίνει την αρχή της πρόληψης και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει προσεγγίσεις για να διασφαλίσει ότι το κόστος που προκύπτει από τη μη λήψη μέτρων προσαρμογής δεν θα μετακυλιστεί στο ευρύ κοινό, και να επιβάλλει την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» αναθέτοντας στον ρυπαίνοντα ευθύνες όσον αφορά την προσαρμογή· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι δημόσιες επενδύσεις είναι ανθεκτικές όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και ταυτόχρονα παράσχουν κίνητρα για πράσινες, βιώσιμες ιδιωτικές επενδύσεις που θα δράσουν καταλυτικά για συστημικές αλλαγές· πιστεύει ότι η αρχή του «μη βλάπτει» θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στην επικείμενη στρατηγική για την προσαρμογή, ιδίως για την πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα, και να αποτρέπει την κακή προσαρμογή·
58. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για επέκταση του πεδίου εφαρμογής του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ ώστε να καλύπτει και έκτακτες καταστάσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, όπως οι πανδημίες·

Ευαισθητοποίηση, γνώση και έρευνα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

59. υπογραμμίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως τα ακραία φαινόμενα, μεταξύ άλλων στην υγεία και στο περιβάλλον, και σχετικά με την ανάγκη προσαρμογής, καθώς και με τα οφέλη της, όχι μόνο μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων αλλά και μέσω δέουσας και συνεχούς ενημέρωσης και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε όλους τους τομείς της ζωής· εκφράζει τη λύπη του, στο πλαίσιο αυτό, για τις περικοπές προϋπολογισμού που έγιναν σε σημαντικά προγράμματα, όπως το EU4health και το Erasmus·
60. αναγνωρίζει ότι τα κενά προτεραιότητας όσον αφορά τις γνώσεις δεν έχουν καλυφθεί και ότι έχουν προκύψει νέα κενά· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να εντοπίσει περαιτέρω και να καλύψει κενά όσον αφορά τις γνώσεις που συνδέονται μεταξύ άλλων με ζωτικής σημασίας τομείς, ώστε να διασφαλιστεί η λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, με την περαιτέρω ανάπτυξη εργαλείων όπως η Climate-ADAPT και η κοινότητα γνώσης και καινοτομίας για το κλίμα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT Climate-KIC)· εν προκειμένω, τονίζει τη σημασία της καλύτερης ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών, που εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής, και της βελτίωσης του συντονισμού σχετικά με ζητήματα όπως οι διεθνείς λεκάνες ποταμών, τα αντιπλημμυρικά έργα, οι οικοδομικοί κανονισμοί και η οικοδόμηση σε ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου· καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει ένα φόρουμ για την ανάλυση της προσαρμογής και τη δημιουργία μοντέλων προκειμένου να βελτιωθεί η χρήση των μοντέλων αντικτύπου της κλιματικής αλλαγής

και προσαρμογής σε αυτήν για τη χάραξη πολιτικής·

61. επισημαίνει τον μεγάλο βαθμό καινοτομίας που βρίσκεται στη βάση των έργων και των μέτρων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, όπως η τεχνολογική ανάπτυξη, οι ψηφιακές υπηρεσίες κ.λπ., και τονίζει την ανάγκη για υποστήριξη από την ΕΕ της ανάπτυξης και της εφαρμογής αυτών των πρωτοβουλιών·
62. τονίζει τη σημασία στήριξης της έρευνας και της καινοτομίας μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και άλλων χρηματοδοτικών μηχανισμών στους τομείς της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, των λύσεων που βασίζονται στη φύση, των πράσινων τεχνολογιών και άλλων λύσεων που μπορούν να βοηθήσουν στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των ακραίων καιρικών φαινομένων· υπενθυμίζει επίσης τις δυνατότητες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πολιτών της ΕΕ στην κλιματική αλλαγή και για τη συμβολή με τον τρόπο αυτόν στην προσαρμογή μέσω και του κοινωνικού μετασχηματισμού· εκφράζει τη λύπη του εν προκειμένω για το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκαν μαζικές περικοπές στους προϋπολογισμούς στο πεδίο της έρευνας και της καινοτομίας σε προγράμματα όπως το «Ορίζων Ευρώπη», καθώς οι περικοπές αυτές θα ελαχιστοποιήσουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε τεχνολογίες αιχμής και σε λύσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν· υπενθυμίζει τον θεμελιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι ερευνητές στην καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη και τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της στενής επιστημονικής συνεργασίας μεταξύ διεθνών εταίρων· σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη γεωργία (EIP-AGRI) μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και πρακτικών με στόχο την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο των αγροδιατροφικών συστημάτων·
63. τονίζει ότι είναι σημαντικό τα μέτρα προσαρμογής να βασίζονται στις πλέον πρόσφατες επιστημονικές γνώσεις και σε προσβάσιμα δεδομένα· λαμβάνει υπό σημείωση, στο πλαίσιο αυτό, το έργο που έχουν ήδη επιτελέσει προγράμματα της ΕΕ όπως το COPERNICUS, και τονίζει τον ρόλο της αναγκαστικής συλλογής δεδομένων για την εξασφάλιση όσο το δυνατόν ακριβέστερων προβλέψεων· ζητεί περισσότερη έρευνα και ανάπτυξη για την εξεύρεση καινοτόμων λύσεων προσαρμογής και για στοχευμένη στήριξη των ψηφιακών καινοτομιών που αξιοποιούν τη δύναμη της ψηφιοποίησης για τον βιώσιμο μετασχηματισμό·
64. επισημαίνει ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία θα αυξηθούν και ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) για την υγεία και την κλιματική αλλαγή και σύμφωνα με το Lancet Countdown, οι επιπτώσεις αυτές μόλις τώρα αρχίζουν να εξετάζονται· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι είναι σημαντικό να μελετηθεί περαιτέρω ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στην ανθρώπινη υγεία και ζητεί να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην έρευνα στον τομέα αυτόν, να υπάρξει διατομεακή συνεργασία για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των κινδύνων, να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και η ικανότητα στον τομέα της υγείας, μεταξύ άλλων σε τοπικό επίπεδο, και να υπάρξει ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και των πλέον πρόσφατων γνώσεων σχετικά με τους κινδύνους που ενέχει η κλιματική αλλαγή για την ανθρώπινη υγεία, μέσω προγραμμάτων της ΕΕ όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα LIFE· ζητεί τα δεδομένα που συλλέγονται να διοχετεύονται στον Ευρωπαϊκό Χώρο Δεδομένων για την Υγεία·

65. καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη στη στρατηγική της την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή συστήματα υγείας, ικανά να προβλέπουν τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στην υγεία των ανθρώπων, ιδίως των πλέον ευάλωτων, και να αντιδρούν σε αυτές, με την πλήρη συμμετοχή της κοινότητας δημόσιας υγείας στον σχεδιασμό των μέσων για την προσαρμογή· τονίζει ότι αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει προγράμματα πρόληψης, σχέδια για μέτρα προσαρμογής και εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία, όπως ο θάνατος, οι τραυματισμοί, ο αυξημένος κίνδυνος τροφιογενών και υδατογενών νόσων λόγω ακραίων θερμοκρασιών, πλημμυρών και πυρκαγιών, καθώς και επιπτώσεις που οφείλονται σε διαταραχές των οικοσυστημάτων, με κίνδυνο ασθενειών, αλλαγών στην εποχή εξάπλωσης της γύρης και αλλεργιών· καλεί την Επιτροπή επίσης να μεριμνήσει για την παροχή των απαραίτητων πόρων για τη συντήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου παρακολούθησης νόσων που μεταδίδονται με διαβιβαστές και εντομολογική επιτήρησης, καθώς και για την αποτελεσματική εφαρμογή του στα κράτη μέλη·

Έγκαιρη προειδοποίηση και άμεση αντίδραση

66. ζητεί η νέα στρατηγική να επικεντρωθεί στην πρόληψη κρίσεων και στον σχεδιασμό της ετοιμότητας, στη διαχείριση και την αντιμετώπιση καταστροφών, μεταξύ άλλων σε περίπτωση πανδημίας, αξιοποιώντας όλες τις συνέργειες με τον ενισχυμένο μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης και με την ενεργό συμμετοχή οργανισμών της ΕΕ, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)· είναι της γνώμης ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν τη δημιουργία αυτών των σχεδίων ετοιμότητας με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης μέσω του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω υψηλών θερμοκρασιών στις πόλεις και να ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών ως προς αυτό·
67. παροτρύνει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν επαρκή σχέδια πρόληψης και ταχείας αντίδρασης για κλιματικές καταστροφές, όπως καύσωνες, πλημμύρες και ξηρασία, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των περιφερειών, όπως οι παραμεθόριες ή οι παράκτιες περιοχές, και θα περιλαμβάνουν μηχανισμούς διασυννοριακής δράσης, διασφαλίζοντας επιμερισμό των ευθυνών και αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και με τρίτες χώρες· επιμένει σχετικά με την ανάγκη έγκρισης μιας στρατηγικής προσαρμογής για επικράτειες και πόλεις που εκτίθενται στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, βάσει μιας νέας καινοτόμου προσέγγισης στην πρόληψη και στη διαχείριση των κινδύνων που θα βασίζεται στα οικοσυστήματα, ιδίως μέσω του εντοπισμού εφεδρικών περιοχών, ζωνών συγκράτησης πλημμυρών, φυσικών μέσων προστασίας και, όπου είναι αναγκαίο, τεχνητών μέσων προστασίας·
68. ζητεί από τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να θεσπίσουν χωρίς καθυστέρηση συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και να προετοιμάσουν κατάλληλα εργαλεία για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων και άλλων δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, καθώς και πανδημιών·

-
- ◦

69. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή.